

Az ezeréves bazár: a Kossuth tér

Miközben az okmányirodába vagy a Konzum Áruházba rohanunk, esetleg koncertre érkezünk a zsinagóga bejáratához, vagy a nagy kirakodóvásárok idején a standok között kíváncsiskodunk, ritkán gondolunk arra, hogy vajon miért is van Pécsnek még egy ekkora tere. Most ennek járunk utána.

A mai Kossuth tér Pécs történelmi belvárosának a déli részén terül el, északról az Irgalmas Kórház és az okmányirodát magában foglaló eklektikus épület, nyugatról az Irgalmasok utcája, délről a Konzum Áruház, napkeletről pedig a Fürdő utca határolja. Az elmúlt években a tér teljesen megújult, és az alatta kialakított hatalmas mélygarázs építése során a régészek rengeteg új leletet hoztak felszínre, amelyekből megismerhetjük a terület valódi történelmét.

Az egyik legnagyobb szenzációt egy őskori lovastemetkezés szolgáltatva a Kr. e. 2. évezredből, ami egyedülállóan számít az egész megyében. A terület azonban a belváros többi részéhez hasonlóan a római korban népesült be tartósan. A térség funkciója még kérdéses, hiszen itt ugyanúgy előkerültek sírok és pénzérmék, ahogyan egy oltárkő, egy sást formázó oromzatdísz, valamint egy freskó, amely vagy Fortunát, a szerencse istennőjét, vagy Priaposzt, a szexualitás istenét ábrázolja.

A tér a középkor folyamán megépült déli városfalon belülre, közvetlenül a Siklósi kapu mellé került. A nyugati oldalát leszámítva beépítetlen volt, nagy valószínűséggel vásárok helyszí-

nél szolgált. Szenzáció azonban akadt bőven, hiszen előkerült egy mívés, 13. századi, kőből faragott Szent Pál-portré, a két feltárt épület egyike alatt pedig egy hatalmas, épen megmaradt pincére bukkantak, amelyet egészen a 17. századig használtak, és nagy valószínűséggel Zrínyi Miklós 1664. évi ostromában temették be évszázadokra a romok. A tér nagy részén csak óriási gödrök nyomait tárták fel, innen vehették a városi építkezésekhez az anyagot, majd ezek helyét szeméttel – a régészek számára kincsekkel – töltötték meg. Számos

kerámia- és üvegedény került napvilágra, de a legjelentősebbnek egy pénzzel teli erszény számít, amelyben 366 darab Habsburg I. Ferdinánd verette ezüstdénár lapult, és biztosan 1543 után, a város oszmán megszállásának idején rejtették el.

A tér a 18. században is beépítetlen maradt, északi részén az 1794-től működő Irgalmas Kórház kertje terült el, délen pedig a Paulinus utca húzódott. A ma ismert négyszögletű teret 1864-ben

mesterségesen alakították ki. Egy évig Új térnek, majd utána egészen 1949-ig Majláth térnek nevezték, a kitűnő erdélyi püspök iránti tiszteletből. Északi oldalán az irgalmas bazárnak nevezett földszintes üzletsor állt, keleti felén pedig 1869-ben felépült a Dunántúl legnagyobb zsinagógája, melyet Feszli Frigyes és Gerster Károly tervezett romantikus stílusban. A bazárt 1891-ben bontották el, hogy helyére felépítsék a közigazgatásnak otthont adó, kétemeletes, eklektikus épületegyüttest. 1908-ban avatták fel a tér nyugati oldalán Kossuth Lajos bronzszobrát, és ekkortól ez lett a március 15-i megemlékezések kedvelt helyszíne. A tér ennek ellenére még sokáig megmaradt piacnak, majd a távolsági buszok végállomásává vált. 1962-ben a helyi járatokat is ide irányították, és itt próbálták kialakítani a város közlekedési központját. Ennek esett áldozatul a tér délnyugati sarkán álló Vadászkiút Kávéház és Szálló, amelynek helyén 1976-ban megnyitotta kapuit a „Konzum” épülete. 1986-tól parkolóként üzemelt itt, de a 2008–2010 során elvégzett újabb átépítés visszaadta a teret a pécsieknek. 1999-ben a tér keleti felén felavatták Batthyány Lajos mellszobrát, aki azóta békésen megfér egykori pénzügyminisztere mellett. Együtt figyelik a Téli Ízek Fesztiváljának vidám kavalkádját, és élvezik az örök bazár hangos zsongását.

LEJEGYEZTE: DR. VARGA SZABOLCS

FOTÓ: MÜLLER NÁNDOR

Pécsi séta rovatunk megjelenését a Grawe Életbiztosító Zrt. támogatja

